

Dringende maatregelen om het hoofd te bieden aan de internationale crisis van het kapitalisme

Het kapitalistische systeem kent een ernstige crisis met een grote impact op de nationale economie en het leven van het Portugese volk. De Communistische Partij van Portugal (PCP) meent dat de regering de situatie moet aanpakken, haar verantwoordelijkheid opnemen en zich moet onthouden van misleidende verklaringen.

- “De crisis volgt uit de hebzucht van enkelen.” Dat is een leugen. Het lijkt dan alsof de crisis voortkomt uit de overtreding van ethische normen, alsof de jacht naar maximumwinst niet inherent is aan het kapitalistische systeem.
- “De crisis is gewoon het resultaat van het uiteenspatten van de subprime-luchtbel.” Dat is het een leugen. De realiteit is anders. De groeiende financialisering van de wereldeconomie ten koste van de reële productie, de speculatie van de grote geldbaronnen aan wie alles is toegestaan, de onafgebroken waardevermindering van de lonen en hun vervanging door het aanmoedigen en vereenvoudigen van het aangaan van schulden, al deze aspecten zijn inherent aan de ernstige situatie waarmee wij vandaag worden geconfronteerd.
- “De regering werd verrast.” Dat is een goedkoop excuus. De waarheid is dat de speculatieve bel van de vastgoedsector al geruime tijd algemeen gekend is. De regering kende de situatie, maar zelfs na het losbarsten van de crisis in augustus 2008, bagatelliseerde zij de ernst ervan en verborg zij de gevolgen ervan.
- “Transparantie en regulering zijn mogelijk in het huidige kader van de markteconomie, met vrije circulatie van kapitalen en fiscale paradijzen.” Dat vertellen, komt neer op het verspreiden van illusies en leugens. Dat bleek duidelijk bij het barsten van de voorlaatste speculatieve bel, die van “de nieuwe economie”. Men nam nieuwe maatregelen van regulering, controle en transparantie, maar zonder de grondslag zelf van het probleem aan te pakken. Herinneren we in dit geval aan de Portugese Handelsbank en haar banden met de belastingparadijzen; de Bank van Portugal raakte slechts op de hoogte door een interne aanklacht. Dat betekent niet dat de PCP gekant is tegen sancties en strengere maatregelen die aan de markt meer transparantie opleggen en de instellingen verplichten om meer informatie te geven over hun activiteiten en hun producten.
- “Portugal heeft aan de crisis kunnen weerstaan en ons land is er vandaag beter op voorbereid.” Dat zijn eveneens illusies en leugens. Ons land stagneert jammer genoeg. De daling van het bruto binnenlands product en de uitvoer is een feit zoals ook de stijging van de rentevoeten en de afgenomen koopkracht van de werknemers en de middengroepen van de bevolking. Dat alles, zijn de gemeenschappelijke gevolgen van een rampzalig binnenlands beleid en van de internationale crisis.

De buitenlandse schuld van ons land en van zijn financiële systeem en ook van de gezinnen, samen met een zwakke nationale industrie en de buitenlandse controle van onze sleutelbedrijven als een gevolg van de privatisering, hebben onze blootstelling aan de crisis wezenlijk vergroot.

De neoliberale dogma's over “minder overheid” en “minder staatsinterventie”, over de “onzichtbare hand van de markt” of de “regulering” door de markt, zijn fout. De crisis toont dit overduidelijk aan. De grote aanhangers van “alles aan de privé” en “minder staat”, zijn vandaag de grootste verdedigers van de staatstussenkomst en van de nationalisatie van de verliezen. Zo proberen ze de crisis door het hele volk te laten betalen en met vele miljoenen diegenen te belonen die met speculatie al miljoenen hebben gewonnen en nog winnen.

Het kapitalisme toont zijn ware aard en zijn diepe tegenstellingen. Dit systeem heeft geen oplossing voor de problemen van de mensheid, maar het verergert ze omdat het ongelijkheid, onrechtvaardigheid, armoede en ellende veroorzaakt voor miljoenen mensen.

Voor de Communistische Partij van Portugal moet de regering onmiddellijk volgende maatregelen treffen:

1. Op binnenlands vlak moet de regering tussenkomen opdat het banksysteem de rentevoeten verlaagt en maatregelen treffen om de nationale productie te stimuleren, te verdedigen en te bevorderen. De bedrijven moeten kasfaciliteiten krijgen om achterstallige bedragen en de bijdragen aan de sociale fondsen te kunnen betalen. De lonen moeten verhogen, de koopkracht van de werkers hersteld, de sociale vergoedingen verhoogd, heel in het bijzonder voor de gezinnen die het ergst getroffen zijn. De verdeling van het nationale inkomen moet verbeteren.
2. Op het niveau van de Europese Unie dient de regering tussen te komen opdat de Europese Centrale Bank de rentevoeten vermindert, het Stabiliteitspact opschort en ingaat tegen delokalisaties. Zij moet tussenkomen om de Structuurfondsen te versterken en andere budgettaire maatregelen te treffen om de economische activiteiten en de investeringen weer op gang te brengen. Zij moet de lonen verhogen om de koopkracht te vergroten en de interne markt op die manier uit te breiden. De regering moet binnen de EU initiatieven nemen om een eind te maken aan de belastingparadijzen.
3. De Communistische Partij is voorstander van een herziening van het internationale monetaire en financiële systeem. De privileges van de dollar moeten worden bekampt. Maar dat kan men niet bereiken door de euro kunstmatig te versterken ten koste van de zwakste economieën van de Unie, zoals Portugal.

De crisis zal zich doorzetten, ondanks de plannen van Bush en Paulson, ondanks de tussenkomsten in de banken van verschillende Europese landen en de injectie van vers geld door de centrale banken. Het merendeel van de getroffen maatregelen probeert de kost van de crisis af te wentelen op de bevolking. Dat zal leiden tot de verdere concentratie en centralisatie van rijkdommen en kapitaal.

Duizenden en duizenden werknemers van de openbare sector zowel als van de privésector hebben vandaag deelgenomen aan de Nationale Actiedag georganiseerd door de Algemene Vakbondscentrale van Portugal (CGTP-IN). Door stakingen, werkonderbrekingen en straatacties verwerpen zij de regeringsplannen van de Socialistische Partij om de arbeidswetgeving aan te tasten. Zij eisen loonsverhogingen en vragen dat er meer wordt gedaan tegen de onzekerheid. Deze grote deelname is een duidelijk teken dat men een ander beleid wenst, met oog voor het nationale belang en de nationale soevereiniteit, de bescherming van het productieapparaat en een rechtvaardigere verdeling van de rijkdommen, een land van vooruitgang en maatschappelijke rechtvaardigheid. Het volk vraagt een progressief en sociaal rechtvaardiger land.

Als we de ernst van de recentste gebeurtenissen vaststellen, dan zijn al deze aspecten nog meer van doorslaggevend belang geworden voor de toekomst van ons land.

1 oktober 2008

Jerónimo de Sousa is algemeen secretaris van de Portugese Communistische Partij (PCP). (<http://www.pcp.pt/>,
[mailto:internacional\(at\)pcp.pt](mailto:internacional(at)pcp.pt))